

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.003.05.2020

Pani
Ewa Borkowska
Komendant Hufca
Hufiec Pracy 7-36 w Wołominie
ul. Stanisława Moniuszki 11
05-200 Wołomin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr I/20/003 Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Hufiec Pracy 7-36 w Wołominie (dalej: Hufiec)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Borkowska, Komendant Hufca od 1 marca 2003 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Dostosowanie oferty Ochotniczych Hufców Pracy do oczekiwań rynku pracy. Przygotowanie zawodowe i zatrudnienie absolwentów OHP na otwartym rynku pracy, w tym trwałość zatrudnienia i jego zgodność z nabytymi kwalifikacjami.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020, do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	1. Tomasz Gołaś, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/57/2020 z 2 listopada 2020 r. 2. Piotr Chwaliński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/62/2020 z 1 grudnia 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2020 Hufiec zapewniał młodzieży zagrożonej marginalizacją społeczną i wykazującej trudności w nauce możliwość kształcenia i uzyskania kwalifikacji zawodowych, oferując uczestnikom przygotowanie do wykonywania zawodów, które w 83% były zawodami deficytowymi.

Działania informacyjno-promocyjne oraz rekrutacyjne pozwoliły na zrekrutowanie w każdym roku szkolnym młodzieży w liczbie większej od pierwotnie zakładanej. Jednakże w trakcie rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 błędnie został sporządzony protokół z posiedzenia Komisji rekrutacyjnej oraz Sprawozdanie z realizacji rekrutacji poprzez nieuwzględnienie w nich sześciu spośród 50 zrekrutowanych uczestników. W roku szkolnym 2019/2020 i 2020/21 w skład Zespołu Rekrutacyjnego nie został powołany zastępca przewodniczącego, pomimo takiego wymogu określonego w Regulaminach rekrutacji na poszczególne lata. W roku szkolnym 2020/2021 Zespół rekrutacyjny nie egzekwował dostarczenia przez kandydatów dokumentu określającego poziom absencji na zajęciach w ubiegłym roku szkolnym, pomimo iż był on wymagany na podstawie Rozdział II pkt 6 lit. c Regulaminu rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP na rok szkolny 2020/2021. Ponadto, przez ponad połowę okresu objętego kontrolą średnia liczebność grup wychowawczych przekraczała limit określony w Standardach funkcjonowania Hufca Pracy.

Analiza badania ksiąg absolwentów z lat 2018-2019 wykazała, że pół roku od ukończenia kształcenia, spośród 69 absolwentów, z którymi nawiązano kontakt (85,2% ogółu), 50 absolwentów posiadało zatrudnienie (72,5%), a 39 (56,5%) kontynuowało naukę w formie szkoły wyższego stopnia lub szkolenia. Natomiast tylko pięcioro absolwentów (7,2%) nie posiadało zatrudnienia ani nie uczyło się. Dodatkowo 46% posiadających zatrudnienie pracowało w wyuczonym zawodzie, a 33,3% u tego samego pracodawcy, u którego odbywali przygotowanie zawodowe. Wskazuje to na wysoką efektywność działań opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych wobec uczestników.

Także z badania losów 30 absolwentów wynika, że po zakończeniu przygotowania zawodowego 28 absolwentów OHP przejawiało aktywność zawodową i pracowało w dłuższym lub krótszym okresie. Na dzień 17 grudnia 2020 r. pracowało 16 absolwentów, pięcioro było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, a jeden z nich korzystał ze świadczeń pomocy społecznej. Natomiast z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wołominie wynika, że 15 absolwentów rejestrowało się w Urzędzie, co może świadczyć o niestabilności uzyskanego zatrudnienia. Hufiec nie współpracował z młodzieżowymi biurami pracy i urzędami pracy w znalezieniu zatrudnienia dla uczestników OHP.

Zwrócić należy uwagę, że ww. nieprawidłowości dotyczące dostosowania liczby uczestników przypadających na jednego wychowawcę do liczby określonej przez Komendanta Głównego OHP, nawiązania współpracy z publicznymi instytucjami rynku pracy w zakresie pomocy uczestnikom OHP w znalezieniu zatrudnienia, egzekwowania podczas rekrutacji wszystkich wymaganych dokumentów oraz dostosowania składu komisji rekrutacyjnych do wymagań określonych w wytycznych Komendanta Głównego zostały również stwierdzone przez Najwyższą Izbę Kontroli w trakcie kontroli przeprowadzonej w 2017 r.³ Wnioski Izby w tym zakresie nie zostały przez Hufiec zrealizowane lub zostały zrealizowane częściowo.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Wystąpienie pokontrolne nr KPS.410.002.07.2017 z kontroli koordynowanej nr P/17/041 Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy.

W trakcie epidemii COVID-19 Hufiec zachował ciągłość funkcjonowania i pomimo dodatkowych obciążeń związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się epidemii, realizował swoje zadania, z wyłączeniem imprez sportowych, kulturalnych i oświatowych, które nie mogły być realizowane ze względów epidemicznych. Zagrożenie epidemiczne wiązało się z licznymi utrudnieniami w bieżącym funkcjonowaniu Hufca, w tym z ograniczonymi kontaktami bezpośrednimi z kandydatami i uczestnikami, problemami z pozyskaniem miejsc praktyk dla uczestników kształcących się w zawodach z branż szczególnie dotkniętych epidemią (fryzjer, kucharz), a także utratą pracy przez absolwentów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dostosowanie oferty Ochotniczych Hufców Pracy do oczekiwań rynku pracy

Opis stanu faktycznego

1.1 Hufiec Pracy 7-36 w Wołominie został utworzony z dniem 1 marca 2003 r.⁵ Według Regulaminu organizacyjnego 7-36 HP⁶ Hufiec jest podstawową jednostką organizacyjną Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Warszawie (dalej: MWK OHP) o charakterze opiekuńczo-wychowawczym, zapewniającą młodzieży zagrożonej wypadnięciem z systemu edukacji możliwość kształcenia i przygotowania zawodowego oraz opiekę wychowawczą nakierowaną na profilaktykę, socjalizację i resocjalizację. W Regulaminie zawarto m.in.: obowiązki pracowników, tryb kierowania i warunki przyjęcia uczestników do Hufca, prawa i obowiązki uczestników. Określono także obowiązkową dokumentację funkcjonowania i działalności Hufca⁷, sposób organizowania działalności kontrolnej, tryb przyjmowania rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

(akta kontroli tom I str. 3-38)

W Hufcu opracowywano roczne Plany dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze zatwierdzane przez Komendanta MWK OHP⁸. Przy Hufcu funkcjonują: Rada Pedagogiczna (realizuje stały monitoring sytuacji edukacyjnej uczestników, na bieżąco analizuje metody pracy z uczestnikami oraz dokonuje okresowych ocen efektów pracy z uczestnikami) i Rada Młodzieży⁹ (może przedstawiać Komendantowi Hufca i Radzie Pedagogicznej wnioski i opinie we wszystkich sprawach Hufca). W okresie objętym kontrolą odbyło się 11 posiedzeń Rady Pedagogicznej (cztery w roku 2018, trzy w roku 2019 i cztery w roku 2020). W ich trakcie podjęto trzy uchwały (po jednej w każdym roku) dotyczące zatwierdzenia planów pracy dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczej. W trakcie posiedzeń Rady podejmowane były tematy dotyczące rekrutacji uczestników, planów pracy dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczej, imprez kulturalno-oświatowych,

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Zarządzenie Wojewódzkiego Komendanta OHP w Warszawie Nr 3 z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie utworzenia Hufca Pracy 7-36 w Wołominie.

⁶ Załącznik do Zarządzenia Komendanta Hufca nr 2 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Regulaminu Organizacyjnego 7-36 HP w Wołominie. W okresie objętym kontrolą obowiązywał również wewnętrzny regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Komendanta Hufca nr 2 z dnia 2 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Regulaminu Organizacyjnego 7-36 HP w Wołominie.

⁷ Wg § 14 Regulaminu do obowiązkowej dokumentacji pracy Hufca należy: książka ewidencji uczestników, dzienniki zajęć wychowawczych, plan pracy hufca na dany rok szkolny, regulamin organizacyjny hufca, arkusz organizacyjny jednostki, książka kontroli zewnętrznych i wewnętrznych, miesięczny grafik pracy kadry jednostki, książka ewidencji skarg i wniosków, rejestr zarządzeń kierownika jednostki oraz teczki indywidualne uczestników.

⁸ Na rok szkolny 2020/2021 był to Plan pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej.

⁹ Organ powoływany z inicjatywy uczestników OHP, reprezentujący ogół uczestników Hufca.

wypoczynku letniego i zimowego uczestników, sytuacji i działań związanych z epidemią COVID-19.

(akta kontroli tom I str. 39-143)

W badanym okresie, potencjał organizacyjny Hufca został określony na 120 uczestników bez zakwaterowania (cztery grupy wychowawcze). Ogólna liczba osób objętych działaniami Hufca w badanym okresie kształtowała się na poziomie: 127 osób w roku szkolnym 2017/2018, 126 osób w roku szkolnym 2018/2019 i 127 osób w roku szkolnym 2019/2020. Spośród 34 miesięcy w okresie od stycznia 2018 r. do października 2020 r., w 28 liczba uczestników wynosiła 120, w dwóch – 119, w dwóch – 118 i w dwóch – 113, co było zgodne z określonym w regulaminach rekrutacji zakazem przekraczania stanów rekrutacyjnych określonych w planach pracy z uwzględnieniem relacji liczby uczestników do liczby wychowawców określonych w standardach edukacyjnych (w przypadku jednostek niestacjonarnych relacja ta wynosi 30:1). Średnia liczba uczestników we wskazanym powyżej okresie wynosiła 119,4.

(akta kontroli tom I str. 144-162)

Hufiec oferował przede wszystkim możliwość przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu, na statusie młodocianego pracownika w Zasadniczej Szkole Zawodowej/Branżowej Szkole I Stopnia w Zespole Szkół w Wołominie. W kolejnych latach szkolnych kształcono 102 (rok szkolny 2017/2018), 103 (rok szkolny 2018/2019) i 110 (rok szkolny 2019/2020) uczestników przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu, na statusie młodocianego pracownika. Drugą formą nauki proponowaną uczestnikom zgłaszającym się do Hufca było podjęcie nauki w gimnazjum/szkole podstawowej (klasy VII i VII) dla dorosłych. Ta forma nauki i przyuczenia do zawodu skierowana była dla osób, które ukończyły 15 lat i miały trudności z ukończeniem rejonowego gimnazjum/szkoły podstawowej. W latach 2017/2018 - 2019/2020 z tej formy skorzystało odpowiednio 17, 12 i dwóch uczestników. Trzecią formą proponowaną uczestnikom była Rzemieśnicza Nauka Zawodu (dalej: RZN) bezpośrednio u pracodawcy, bez dokształcania się w szkole. W latach 2017/2018 - 2019/2020 kształcono w ten sposób odpowiednio ośmiu, 11 i 15 uczestników Hufca.

(akta kontroli tom I str. 147-162)

141 uczestników Hufca zrekrutowanych na lata szkolne 2018-2020 kształciło się łącznie w 20 zawodach¹⁰. Najwięcej w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych (31), fryzjera (23), kucharza oraz sprzedawcy (po 16). Pozostałe zawody zostały wybrane przez nie więcej niż 10 uczestników.

(akta kontroli tom I str. 178, tom II str. 264-311)

Promocję do kolejnej klasy uzyskało 115 uczestników w roku szkolnym 2017/2018, 108 uczestników w roku szkolnym 2018/2019 i 113 w roku szkolnym 2019/2020. Średnia zdawalność wyniosła w tym okresie 93,3%. Dla szkoły podstawowej wyniosła ona 55,6% (promocję uzyskało pięciu spośród dziewięciu uczestników), dla gimnazjum 80% (promocję uzyskało 16 spośród 20 uczestników), dla nauki zawodu 95,2% (promocję uzyskało 315 spośród 331 uczestników). Średnia frekwencja na zajęciach szkolnych w badanym okresie wyniosła 90,9%, zaś średnia frekwencja na zajęciach praktycznych 94,3%.

(akta kontroli tom I str. 147-177)

¹⁰ W trakcie roku szkolnego 2018/2019 zrekrutowano dodatkowo ośmiu uczestników w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych (2), elektromechanik, fryzjer, lakiernik, elektryk, kucharz i cukiernik. W trakcie roku szkolnego 2019/2020 zrekrutowano dodatkowo siedmiu uczestników w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer (2), lakiernik, elektryk, kucharz i ślusarz.

Egzaminy zawodowe¹¹ w okresie objętym kontrolą przeprowadzane były przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Warszawie oraz przez Izby Rzemieślnicze, z którymi współpracowali pracodawcy zatrudniający młodocianych pracowników - wychowanków Hufca. Egzaminy sprawdzające¹², organizowane były przez poszczególnych pracodawców. Efektywność zdawania egzaminów kwalifikacyjnych (rozumiana jako stosunek liczby uczestników OHP zdających egzaminy do liczby poddających się egzaminom) wyniosła w roku szkolnym 2017/2018 – 97,5% (zdało 39 spośród 40 uczestników) i 93,3% w roku szkolnym 2018/2019 (zdało 28 spośród 30 uczestników), zaś w roku szkolnym 2019/2020 100% (zdali wszyscy spośród 22 podchodzących do egzaminu¹³). Efektywność zdawania egzaminów sprawdzających wynosiła 100% w całym okresie objętym kontrolą.

(akta kontroli tom I str. 147-177)

Kadra Hufca monitorowała poziom przygotowania zawodowego, cyklicznie odbywały się wizytacje praktyk i przeprowadzane były rozmowy z pracodawcami w zakresie dyscypliny pracy. Od 4 lutego 2020 r.¹⁴ monitorowanie procesu praktycznej nauki zawodu, w tym wizytacje miejsc pracy uczestników należy do kompetencji doradców zawodowych, zatrudnionych w Młodzieżowych Centrach Kariery i Mobilnych Centrach Informacji Zawodowej. Rozmowy z pracodawcami dotyczące uczestników były dokumentowane wpisami w Arkuszu pracy wychowawczej z uczestnikiem oraz Dzienniku zajęć opiekuńczych.

(akta kontroli tom I str. 222-266, 275-287)

Wskaźnik wykruszalności rozumiany jako stosunek liczby uczestników, którzy opuścili szeregi Hufca w trakcie roku szkolnego z powodów innych niż zakończenie kształcenia do liczby wszystkich uczestników objętych opieką w danym roku szkolnym, w okresie objętym kontrolą był na niskim poziomie i średnio wynosił 3,9%. W roku szkolnym 2017/2018 wyniósł 3,1% (liczba objętych kształceniem wynosiła 127, a jednostkę opuściło cztery osoby), w roku szkolnym 2018/2019 zwiększył się do 3,9% (odpowiednio: 126 i pięć osób), a w roku szkolnym 2019/2020 4,7% (odpowiednio: 127 i sześć osób).

(akta kontroli tom I str.147-169)

Działania podejmowane przez wychowawców w przypadku zamiaru rezygnacji z kontynuowania nauki były różnorodne i dopasowane do indywidualnych potrzeb wychowanków. Głównie polegały na rozmowach bezpośrednio z uczestnikami: zachęcanie do zmiany decyzji, informowanie o pomocy ze strony Hufca w rozmowach z nauczycielami, propozycje pomocy w nauce celem nadrobienia zaległości szkolnych, pokazywanie mocnych stron nauki zawodu, jako perspektywy na podjęcie pracy i usamodzielnienie się. Ponadto prowadzono rozmowy z rodzicami/opiekunami, a także nawiązywano współpracę z psychologiem i pedagogiem szkolnym, z kuratorami sądowymi oraz z pracodawcami. Przedstawiano również możliwości kształcenia w innym zawodzie i udziału w szkoleniach oferowanych przez OHP. W uzasadnionych przypadkach (np. wskutek stwierdzenia zasadności odseparowania uczestnika od aktualnego środowiska rówieśniczego wywierającego na niego negatywny wpływ) proponowano umieszczenie w Ośrodku Szkolenia i Wychowania (dalej: OSIW) w Radomiu lub

¹¹ Przeznaczone dla uczestników Hufca objętych nauką zawodu, która jest przeznaczona dla młodzieży posiadającej ukończone gimnazjum lub VIII klasę szkoły podstawowej, uczącej się w szkole branżowej albo uczestniczącej w kursach.

¹² Przeznaczone dla uczestników Hufca objętych przyuczeniem do wykonywania określonej pracy, które jest przeznaczone dla młodzieży uczęszczającej do VII i VIII klasy szkoły podstawowej lub gimnazjum.

¹³ Ośmiu uczestników w momencie przeprowadzania kontroli oczekiwało na egzamin, który został opóźniony ze względu na epidemię COVID-19.

¹⁴ Dzień wejścia w życie Standardów usług rozwoju zawodowego dla młodzieży w OHP wprowadzonych zarządzeniem Komendanta Głównego OHP nr KG.BRZ.021.5.2020 z dnia 4 lutego 2020r. wprowadzającego wytyczne „Standard usług rozwoju zawodowego dla młodzieży w OHP”.

Jaciazku, które oferowały uczestnikom miejsca stacjonarne wraz z zakwaterowaniem. W przypadku niedających się przewyciężyć trudności z kontynuowaniem nauki szkolnej, uczestnikom i ich rodzicom/opiekunom prawnym proponowano przejście na rzemieślniczą naukę zawodu.

Sytuacja uczestników oraz działania podejmowane przez kadrę Hufca podlegały monitorowaniu. Dane dotyczące procesu kształcenia były analizowane i agregowane w formie zbiorczych zestawień przekazywanych do MWK OHP.

(akta kontroli tom I str. 149-162, 312-347)

W celu zbadania zjawiska wykruszalności wytypowano do badania grupę pięciu wychowanków, tj. 33,3% z grona osób, które przerwały naukę w ramach Hufca. Okres od rozpoczęcia uczestnictwa w Hufcu do jego opuszczenia wynosił od siedmiu do 30 miesięcy. Dwóch uczestników opuściło Hufiec wskutek rozpoczęcia pracy zarobkowej (jeden ukończył 18 lat i postanowił się usamodzielniczyć, drugi zamieszkał z dziewczyną i postanowił podjąć pracę z wyższym wynagrodzeniem), jeden zmienił miejsce zamieszkania, jedna uczestniczka zrezygnowała wskutek złego samopoczucia w trakcie ciąży i jedna z powodu niepodpisania przez pracodawcę porozumienia z Hufcem. Każdorazowo (poza przypadkiem zmiany miejsca zamieszkania) wychowawcy podejmowali kroki w celu niedopuszczenia do opuszczenia Hufca przez uczestnika.

(akta kontroli tom I str. 312-347)

1.2 W latach 2018-2020 w Hufcu były zatrudnione cztery osoby: Komendant Hufca oraz trzy osoby na stanowiskach starszych wychowawców, co było zgodne z arkuszami organizacyjnymi jednostki, przewidującymi zatrudnienie czterech pracowników. Wszystkie te osoby posiadają wymagane wyższe wykształcenie pedagogiczne. Zgodnie z zarządzeniem Komendanta Głównego OHP nr 23/BKG z dnia 23 grudnia 2014 r.¹⁵ potencjał organizacyjny Hufca Pracy winien kształtować się w następujący sposób: liczebność wychowanków Hufca - nie mniej niż 90 (w szczególnych przypadkach od 60 do 90 uczestników), a grupy wychowawczej średnio około 30 uczestników OHP objętych kształceniem i wychowaniem.

(akta kontroli tom I str. 144-146, 286-287)

W okresie od stycznia 2018 r. do listopada 2020 r. (35 miesięcy), jedna wychowawczyni była długotrwale nieobecna w pracy (19 miesięcy kalendarzowych, co stanowi 54,3% czasu). Średnia liczba wychowanków przypadająca na jednego wychowawcę w okresie objętym kontrolą, w sytuacji obecności wszystkich pracowników, wynosiła 30 osób, co było zgodne z obowiązującymi zasadami określonymi w potencjale organizacyjnym Hufca, Standardami funkcjonowania Hufca Pracy i Regulaminami rekrutacji. W okresie nieobecności jednej z wychowawczyń średnia wzrastała do 40 uczestników przypadających na jednego wychowawcę. Komendant Wojewódzki MWK OHP na wniosek Komendanta Hufca podjął działania mające na celu zatrudnienie pracownika na zastępstwo jednak nie zakończyły się one powodzeniem. Komendant Hufca wyjaśniła, że wskutek długotrwałej nieobecności pracownika, wystąpiło spiętrzenie obowiązków wymagające nowego podziału zadań, jednakże nie miało to negatywnego wpływu na rekrutację uczestników i utrzymywanie wymaganego od jednostki potencjału.

(akta kontroli tom I str. 144-146, 195-203, 286-287, 348-386)

Ponadto, NIK zauważa, iż Standardy funkcjonowania Hufca Pracy, oprócz średniej liczebności grupy wychowawczej (30 uczestników na wychowawcę) określają w etatyacji Hufca pracy, że przelicznik etatowy dla wychowawcy wynosi co

¹⁵ W sprawie wprowadzenia do użytku dokumentów: Biuro Wojewódzkiej Komendy OHP - standardy funkcjonowania, Hufiec Pracy - standardy funkcjonowania, Środowiskowy Hufiec Pracy - standardy funkcjonowania, Ośrodek Szkolenia i Wychowania - standardy funkcjonowania, Centrum Kształcenia i Wychowania - standardy funkcjonowania.

najmniej 30 uczestników dochodzących. Natomiast w regulaminach rekrutacji wprowadzono wymóg nieprzekraczania stanów rekrutacyjnych określonych w planie pracy z uwzględnieniem przyjętej liczby uczestników do liczby wychowawców wynoszącej w przypadku jednostek niestacjonarnych 30:1). Łączne spełnienie warunków, o których mowa powyżej jest problematyczne i wymaga aby stosunek liczby wychowanków do wychowawców wynosił dokładnie 30.

(akta kontroli tom I str. 286-287)

1.3 Hufiec podejmował różnorodne działania, dzięki którym starał się trafić do jak największej liczby osób w wieku 15-18 lat, które mimo obowiązku szkolnego wypadły lub były zagrożone wypadnięciem z systemu edukacji i nie kontynuowały nauki oraz pozostawały bez pracy. Potencjalni uczestnicy Hufca to osoby osiągające bardzo słabe wyniki nauczania, niejednokrotnie zaniedbujące obowiązek szkolny, wywodzące się z rodzin dysfunkcyjnych, dla których najlepszym rozwiązaniem na usamodzielnienie się jest zdobycie zawodu umożliwiającego szybkie podjęcie pracy. Drugą grupę młodzieży pozostającą w kręgu zainteresowań Hufca tworzą ci, którym nie powiodło się w szkole ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej i są zainteresowani zdobyciem kwalifikacji zawodowych w formie nauki zawodu.

(akta kontroli tom II str. 1 - 65)

Jednostki samorządu terytorialnego nie przekazywały danych w zakresie liczby młodzieży, która ze względu na kategorię wiekową pozostawała w kręgu ustawowego obowiązku wsparcia przez hufiec pracy. Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, Hufiec pozyskiwał częściowe dane w tym zakresie w drodze kontaktów roboczych, od pedagogów szkolnych, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych i OPS z terenu Powiatu Wołomińskiego. W roku 2020 została opracowana Diagnoza potrzeb młodzieży w środowisku lokalnym na rok szkolny 2020/21 stanowiąca załącznik do Planu Pracy Dydaktyczno-Wychowawczo-Opiekuńczej. Pracownicy Hufca uczestniczyli również w cyklicznych spotkaniach Zespołu Pedagogów i Psychologów¹⁶ skupiającego specjalistów ze szkół w Powiecie Wołomińskim. Dane do analiz diagnostyczno-prognostycznych były czerpane przez Zespół Rekrutacyjny również z dokumentów i zestawień opracowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Starostwo Powiatowe w Wołominie.

(akta kontroli tom I str. 58-70, 179-194, tom II str. 66)

Hufiec nie dysponował szacunkami, do jakiej części młodzieży, kwalifikującej się do objęcia działaniami OHP nie udało się dotrzeć. Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta, Hufiec podejmuje szeroko zakrojone działania skierowane do jak najszerszego kręgu osób i instytucji, które mogą być zainteresowane wsparciem Hufca lub posiadać informacje o osobach potencjalnie kwalifikujących się do objęcia wsparciem OHP. Jednakże zakres posiadanych informacji oraz ich obieg pomiędzy instytucjami mającymi dostęp do tych danych jest ograniczony, w szczególności w przypadku osób z kategorii NEET¹⁷.

(akta kontroli tom I str. 195-203)

Działania Hufca na rzecz pozyskiwania uczestników opierały się na promocji i działaniach informujących i zachęcających przyszłych kandydatów (wizyty w szkołach, prezentacja oferty Hufca podczas Powiatowej Giełdy Szkół Ponadgimnazjalnych, informacje zamieszczane na stronie internetowej, serwisach społecznościowych), dotarciu z informacjami do rodziców i środowiska rówieśniczego (dystrybucja ulotek i informacji o OHP za pośrednictwem obecnych

¹⁶ W latach 2018-2020 odbyło się 12 spotkań zespołu.

¹⁷ Grupa społeczna, obejmująca młodzież pozostającą poza sferą zatrudnienia i edukacji, czyli tych, którzy jednocześnie nie uczą się, nie pracują ani nie przygotowują się do zawodu (ang. not in employment, education or training).

uczestników Hufca oraz ich rodziców) oraz współpracy z innymi instytucjami, których podmiotem działania jest młodzież (pedagodzy szkolni, dyrektorzy szkół, jednostki samorządu terytorialnego, pracownicy Sądu Rejonowego (głównie kuratorzy sądowi), Ośrodki Pomocy Społecznej, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, rodzinne domy dziecka, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, fundacje, kluby sportowe, itp.).

Do form i działań promujących uczestnictwo w OHP, a skierowanych do nowych osób należy zaliczyć artykuły, które ukazywały się w zakładce Hufca na stronie internetowej MWK OHP: www.mazowiecka.ohp.pl. Organizowanie i współorganizowanie imprez masowych powodowało, iż w lokalnych mediach, pojawiły się bezpłatnie informacje o Hufcu. Na portalu społecznościowym Facebook funkcjonuje grupa OHP Wołomin zrzeszająca 209 członków, administrowana przez pracownika Hufca.

Informacje dotyczące procedury ubiegania się o przyjęcie do OHP, dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku, a także kryteriów rekrutacji dostępne były na stronie internetowej MWK OHP: www.mazowiecka.ohp.pl oraz na stronie: <https://dokariery.pl/rekrutacja>. Znajdowały się na nich również dane teleadresowe Hufca. Wszelkie informacje związane z rekrutacją oraz prawami i obowiązkami uczestnika były udzielane również w siedzibie Hufca.

(akta kontroli tom II str. 1-65)

Działania informacyjno-rekrutacyjne podejmowane przez Hufiec były w ocenie NIK wystarczające, co potwierdza fakt, iż w każdym roku objętym kontrolą udało się zrealizować plany rekrutacji w co najmniej 100% (średnia realizacja planu w badanym okresie wyniosła 121,5%). Spośród uczestników zrekrutowanych w okresie objętym kontrolą 57,9% pochodziło z rodzin wielodzietnych, 54% z rodzin o złej sytuacji materialnej, 46,8% z rodzin dotkniętych bezrobociem, 38,1% z rodzin niepełnych, zaś 13,5% z rodzin dysfunkcyjnych. Średnia ocen z ostatniego świadectwa szkolnego nowo zrekrutowanych uczestników wynosiła 2,83. Powyższe dane potwierdzają iż młodzież rozpoczynająca naukę w Hufcu pochodziła ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną i wykazywała trudności w nauce. Liczba kandydatów do Hufca pozostawała na względnie stałym poziomie (61, 63 i 56 w latach objętych kontrolą).

(akta kontroli tom I str. 147-148, tom II str. 67, 275-281, 288-293, 301-306)

1.4 Pozyskiwanie zakładów pracy i pracodawców, którzy mogli prowadzić praktyczną naukę zawodu ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczestników, Hufiec Pracy uzyskiwał na podstawie dotychczasowych niesformalizowanych praktyk, przede wszystkim z danych statystycznych Cechu Rzemiosł i Przedsiębiorczości w Wołominie. Współpraca była nieformalna, nie zawarto stosownych porozumień czy też umów korzystania z dostępu do bazy danych zrzeszonych w Cechu przedsiębiorców. Na podstawie pozyskanych informacji, Komendant Hufca sporządzała analizy rynku pracy w celu dostosowania oferty kształcenia do aktualnych potrzeb. Do analizy wykorzystywane były między innymi informacje i materiały publikowane na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Wołominie – „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Wołomińskim”, dane statystyczne Powiatowego Cechu Rzemiosł i Przedsiębiorczości „Nauka zawodu w rzemiośle”. Hufiec Pracy jako jednostka organizacyjna, przeciwdziałająca marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, nie prowadził własnych analiz i ocen wyników działalności w sferze rynku pracy, w celu określenia potrzeb młodzieży i zapewnienia jej odpowiedniego wsparcia. W udzielonym wyjaśnieniu, Komendant Hufca podała, iż do analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, określającej możliwości kształcenia w danych zawodach spełniających oczekiwania i zapotrzebowanie rynku pracy,

wykorzystywane były dane statystyczne o pracodawcach, działających na terenie Powiatu Wołomińskiego, zrzeszonych w innych podmiotach, tj. w Cechu: w Węgrowie, Wyszku oraz w Cechu Spożywców w Warszawie.

W badanym okresie, z pracodawcami, którzy mogli prowadzić praktyczną naukę zawodu młodocianych uczniów, dającą większą szansę absolwentom na znalezienie pracy na lokalnym rynku, zawarte zostały porozumienia w liczbie: w 2017/2018 z 34 uczniami, w 2018/2019 z 44 uczniami, w 2019/2020 z 50 uczniami, w 2020/2021 z 32 uczniami. Największą popularnością cieszyła się nauka w zawodzie mechanik samochodowy, fryzjer, kucharz, sprzedawca, stanowiące zawody deficytowe. Pracodawcy współpracujący z Hufcem, zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu¹⁸, posiadali uprawnienia do prowadzenia praktycznej nauki zawodu oraz przygotowanie pedagogiczno-psychologiczne. Z tytułu podpisanego porozumienia, o warunkach zatrudnienia młodocianych uczestników Hufca Pracy, pracodawca otrzymywał dofinansowanie kosztów kształcenia za wyszkolenie ucznia¹⁹, czy też refundację poniesionych z tytułu zatrudnienia młodocianego pracownika kosztów.

(akta kontroli tom I str. 179-194, tom II str. 68-80)

1.5 W okresie objętym kontrolą, Hufiec wbrew uregulowaniom § 11 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy²⁰, nie współpracował z młodzieżowymi biurami pracy i urzędami pracy w znalezieniu zatrudnienia dla uczestników OHP. W udzielonym wyjaśnieniu Komendant podała, iż współpraca z publicznymi instytucjami rynku pracy polegała na sporadycznych roboczych spotkaniach o charakterze nieformalnym, na których omawiana była sytuacja na lokalnym rynku pracy. Głównym podmiotem działania Hufców Pracy jest młodzież w wieku 15-18 lat, a udzielana przez PUP pomoc skierowana jest do osób w wieku powyżej 18 roku życia. Ustosunkowując się do tych wyjaśnień, wskazać należy że uregulowanie to dotyczy pomocy w znalezieniu zatrudnienia absolwentom Hufca lub pomocy w znalezieniu zatrudnienia uczestnikom OHP w okresie wakacyjnym.

(akta kontroli tom I str. 58-70, 179-194, 281-285, tom II str. 81-178)

1.6 Hufiec posiadał pisemne porozumienie o współpracy z dnia 17 września 2013 r. z Zespołem Szkół w Wołominie w zakresie kształcenia zawodowego i wychowania młodzieży oraz z dnia 25 kwietnia 2016 r. z Miejskim Domem Kultury w Wołominie. Zgodnie z porozumieniem, współpraca z Zespołem Szkół polega na koordynacji działań w zakresie naboru, motywowania uczniów do praktycznej nauki zawodu, wymianie informacji i stałych kontaktach kadry Hufca i szkoły oraz organizowaniu wspólnych imprez kulturalno-oświatowych i sportowo-rekreacyjnych. W ramach współpracy w okresie objętym kontrolą zorganizowano m.in. turnieje tenisa stołowego, rekrutację do koła strzeleckiego, warsztaty zawodowe i plastyczne, wyjazdy dla uczniów i uczestników OHP, prace wolontariackie.

(akta kontroli tom II str. 179-182)

Porozumienie o świadczenie usług wolontarystycznych z Miejskim Domem Kultury obejmuje współpracę w zakresie promowania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, nauki, edukacji, oświaty, wychowania, podtrzymywania tradycji narodowej. W ramach współpracy w okresie objętym kontrolą członkowie OHP brali udział

¹⁸ Dz.U. z 2010 r. poz. 1626.

¹⁹ Dofinansowanie kosztów kształcenia jest wypłacane pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1409, ze zm.). Pracodawca składa wniosek w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania ucznia. Pełny koszt dofinansowania w przypadku kształcenia ucznia przez 36 miesięcy wynosi 8.081 zł.

²⁰ Dz.U. Nr 155 poz. 920.

w zbiórkach paczek dla Stowarzyszenia Łagierników i Żołnierzy AK na Białorusi, konkursach plastycznych, współorganizacji imprez i wycieczek.

(akta kontroli tom II str. 179-181)

Hufiec współpracował również z innymi instytucjami i podmiotami w sposób niesformalizowany, np.: Powiatowym Cechem Rzemiosł i Przedsiębiorczości w Wołominie, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Wołominie, w zakresie współpracy z Bractwem Strzeleckim „Salwa”; Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wołominie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Domem Pomocy Społecznej „Pulmo”, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Wołominie, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

(akta kontroli tom I str. 149-162)

1.7 Komendant Hufca samodzielnie sporządzała analizy rynku pracy w celu dostosowania oferty kształcenia do aktualnych potrzeb. Do analizy rynku pracy, brane były materiały opublikowane na stronie internetowej PUP w Wołominie („Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, „Bezrobocie w podziale na gminy powiatu wołomińskiego”) oraz dane statystyczne Powiatowego Cechu Rzemiosł i Przedsiębiorczości („Nauka zawodu w rzemiośle”, „Zatrudnienie młodocianych pracowników i osób dorosłych w celu przygotowania zawodowego”).

Zgodnie z corocznie opracowanymi wytycznymi Komendanta Głównego dotyczącymi rekrutacji młodzieży do jednostek organizacyjnych OHP o charakterze opiekuńczo-wychowawczym, uczestnicy OHP powinni być szkoleni w zawodach deficytowych, poszukiwanych na lokalnych rynkach pracy. Katalogi zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych były ustalane przez Hufiec w oparciu o „Barometr zawodów”.²¹ W badanym okresie żaden ze zrekrutowanych uczestników Hufca nie rozpoczął kształcenia w zawodzie nadwyżkowym, zaś w zawodach deficytowych kształcenie rozpoczęło 83% uczestników²² (90% w roku 2018, 62%²³ w roku 2019 i 100% w roku 2020). Pozostali uczestnicy podjęli kształcenie w zawodach zrównoważonych.

(akta kontroli tom I str. 286-287, tom II str. 183)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przez 19 miesięcy, w związku z długotrwałą nieobecnością jednego z pracowników Hufca, średnia liczba wychowanków przypadająca na jednego wychowawcę wynosiła 40, co było niezgodne ze Standardami funkcjonowania Hufca Pracy określającymi, że liczebność grupy wychowawczej wynosi średnio ok. 30 uczestników OHP objętych kształceniem i wychowaniem. W momencie przeprowadzania kontroli liczebność grup wychowawczych była prawidłowa.

(akta kontroli tom I str. 195-203, 286-287, 348-386)

2. Wbrew uregulowaniom określonym w § 11 ust. 3 pkt 5 i 6 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zadań i organizacji OHP, Hufiec nie współpracował z młodzieżowymi biurami pracy i urzędami pracy w znalezieniu zatrudnienia dla uczestników OHP.

(akta kontroli tom I str. 58-70, 179-194, 281-285, tom II str. 81-178)

²¹ „Barometr zawodów” to krótkookresowe, jednoroczne badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w kolejnym roku, które jest przeprowadzane na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

²² 117 spośród 141 nowo zrekrutowanych.

²³ Dodatkowo 26% uczestników rozpoczęło kształcenie w zawodach: sprzedawca (7 osób) i kucharz (6 osób). Oba zawody zostały uznane za zrównoważone tylko w roku 2019, zaś zarówno w roku 2018 jak i 2020 były to zawody deficytowe.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK, oferta Hufca, skierowana do młodzieży pochodzącej ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną i wykazującej trudności w nauce, była dostosowana do potrzeb rynku pracy. Działania informacyjne poprzedzające oraz podejmowane w trakcie rekrutacji nowych uczestników Hufca, były różnorodne i skierowane do wielu odbiorców, co pozwoliło na wykonanie planów rekrutacji. W kontrolowanym okresie, 93,3% uczestników uczęszczających do szkoły uzyskało promocję do kolejnej klasy, egzaminy zawodowe zdało 96,7% podchodzących do nich uczestników, zaś egzaminy sprawdzające 100%. Wykuszalność pozostawała na niskim poziomie i wyniosła 3,9%. Hufiec podejmował współpracę z innymi instytucjami zajmującymi się młodzieżą, jednakże nie współpracował z młodzieżowymi biurami pracy i urzędami pracy w znalezieniu zatrudnienia dla uczestników OHP.

OBSZAR

2. Przygotowanie zawodowe i zatrudnienie absolwentów OHP na otwartym rynku pracy, w tym trwałość zatrudnienia i jego zgodność z nabytymi kwalifikacjami

Opis stanu faktycznego

2.1 Hufiec zaplanował rekrutację 44 uczestników w 2018 r., 42 uczestników w 2019 r. i 31 uczestników w 2020 r. Zrekrutowano odpowiednio: 50, 50 i 41 osób²⁴, co stanowiło 113,6%, 119% i 132,3% planów rekrutacji na poszczególne lata.

(akta kontroli tom I str. 147-162, tom II str. 264-311)

Po otrzymaniu zarządzeń Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego w sprawie rekrutacji młodzieży do jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP na dany rok szkolny, Komendant Hufca każdego roku zarządzeniami²⁵ powoływał Zespoły Rekrutacyjne w celu przygotowania i przeprowadzenia naboru młodzieży do Hufca. Przewodniczącą Zespołu była każdorazowo Komendant Hufca. W skład Zespołu wchodził ponadto: wychowawca Hufca, pedagog Zespołu Szkół w Wołominie oraz doradca zawodowy MWK OHP²⁶. Do składu zespołów nie był powoływany zastępca przewodniczącego, pomimo takiego wymogu określonego Regulaminami rekrutacji uczestników na lata 2019/20 (par. 7 ust. 5) i 2020/21 (rozdział II pkt 6). Na zakończenie akcji rekrutacyjnej Komisje sporządzały Protokoły z posiedzenia Komisji Rekrutacyjnej w sprawie naboru kandydatów do Hufca, opracowywane były również Sprawozdania z realizacji rekrutacji.

(akta kontroli tom II str. 184-311)

2.2 Hufiec Pracy oferował kształcenie szkolne oraz pozaszkolne dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w wieku 15-18 lat, umożliwiając uzupełnienie wykształcenia ogólnego i zawodowego, na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej. W przypadku, gdy kandydaci zgłaszali się lub byli kierowani do Hufca, rozpoczynała się procedura rekrutacji na uczestnika OHP. Podstawą przyjęcia był protokół Komisji Rekrutacyjnej. Regulamin rekrutacji na dany rok szkolny określał rodzaj dokumentacji, jaką powinien złożyć kandydat ubiegając się o przyjęcie. Istotnym kryterium był wiek kandydata, który musiał mieć ukończone 15 lat²⁷ i nie mógł przekroczyć 18 roku życia²⁸. Było to związane z ustawowymi przepisami kodeksu pracy dot. zatrudniania młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego. Pierwsza umowa indywidualna z pracodawcą musiała

²⁴ Liczba kandydatów wynosiła odpowiednio: 61, 63, 56.

²⁵ Zarządzenie Komendanta Hufca nr 1: z dnia 9 kwietnia 2018 r., 15 kwietnia 2019 r. i 14 maja 2020 r.

²⁶ W skład Komisji Rekrutacyjnej na rok szkolny 2017/2018 wchodził dodatkowo Radny Gminy Wołomin.

²⁷ Młodzież, która nie ukończyła 15. Roku życia, mogła być rekrutowana wyłącznie w przypadkach określonych w art. 191 §21-27 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).

²⁸ Osoby, które w bieżącym roku ukończyły 18. Rok życia i szkołę podstawową mogły być rekrutowane do OHP w celu realizacji nauki zawodu, ale każdy taki przypadek musiał być rozpatrywany indywidualnie i uzyskać zgodę Komendy Głównej OHP.

być zawarta przed uzyskaniem pełnoletności przez uczestnika. W wykonywanie czynności w ramach procesu rekrutacji zaangażowana była cała kadra Hufca Pracy. Równolegle były prowadzone rozmowy wstępne z uczestnikiem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi), aby zorientować się w sytuacji rodzinnej uczestnika, jego problemach i motywacji, która skłoniła do podjęcia nauki w wybranym zawodzie. Począwszy od roku szkolnego 2019/2020 na podstawie przeprowadzonych rozmów obligatoryjnie wypełniany był Arkusz wywiadu z uczestnikiem OHP, zawierający informacje o kandydacie oraz o jego sytuacji edukacyjnej, socjalno-bytowej i rodzinnej.

(akta kontroli tom II str. 184-311)

Na podstawie losowo dobranej próby dokumentacji 18 kandydatów z lat 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 (po 6 rekrutowanych z każdego roku szkolnego) przeprowadzono kontrolę w zakresie kwalifikowania i naboru kandydatów. Ustalono, że do Hufca zostało przyjętych 14 spośród 18 kandydatów objętych próbą. Dla wszystkich kandydatów, którzy zostali przyjęci do Hufca na rok szkolny 2018/2019 i 2019/2020 zgromadzono komplet dokumentów wymaganych w Regulaminach naboru, w tym każdy z kandydatów przedłożył podpisany przez doradcę zawodowego dokument potwierdzający odbycie rozmowy służącej omówieniu predyspozycji, zainteresowań i trafności wyboru zawodu z uwzględnieniem deficytowości poszczególnych zawodów i szans na uzyskanie zatrudnienia po zakończeniu kształcenia. W przypadku stwierdzenia braku kompletności przedłożonej przez kandydata dokumentacji aplikacyjnej Komisja Rekrutacyjna wzywała do jej uzupełnienia. Nie było przypadku, aby Komisje Rekrutacyjne przyjmowały kandydatów bez kompletu dokumentów. Wszyscy kandydaci objęci próbą i zakwalifikowani do Hufca złożyli komplet dokumentów we wrześniu danego roku szkolnego. W trakcie rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 błędnie został sporządzony protokół z posiedzenia komisji rekrutacyjnej oraz Sprawozdanie z realizacji rekrutacji poprzez nieuwzględnienie w nich sześciu spośród 50 zrekrutowanych uczestników.

(akta kontroli tom I str. 179-194, 275-280, tom II str. 315-356)

W przypadku rekrutacji na rok szkolny 2020/2021 stwierdzono, że kandydaci do Hufca nie przedłożyli dokumentu określającego poziom absencji na zajęciach w ubiegłym roku szkolnym. Opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. W pozostałym zakresie dokumentacja aplikacyjna była kompletna.

(akta kontroli tom II str. 315-318, 341-356)

Dodatkowo przeanalizowano dokumentacje aplikacyjne czterech kandydatów zrekrutowanych do Hufca w trakcie roku szkolnego 2019/2020. We wszystkich przypadkach dokumentacja była kompletna i została przedłożona w okresie od stycznia do marca 2020 r.

(akta kontroli tom II str. 315-318)

Spośród 18 kandydatów przyjętych do Hufca, czworo w trakcie pobierania edukacji zdecydowało się na zmianę pracodawcy, w tym w przypadku dwojga było to połączone ze zmianą zawodu²⁹. Chęć dokonania zmiany była przez uczestników motywowana atmosferą w miejscu pracy, relacjami z pracodawcą, chęcią zmiany zawodu, w jednym przypadku wynikała z nieuzyskania promocji do kolejnej klasy. Spośród wszystkich uczestników zrekrutowanych na rok szkolny 2018/2019 na zmianę zakładu pracy zdecydowało się 10 uczestników, w tym jeden dwukrotnie i jeden trzykrotnie. W pięciu przypadkach wiązało się to również ze zmianą zawodu.

²⁹ Jedna uczestniczka zmieniała zawód dwukrotnie, przy czym druga zmiana polegała na powrocie do zawodu pierwotnie wybranego (fryzjer).

Spośród uczestników zrekrutowanych na rok szkolny 2019/2020 na zmianę zakładu pracy zdecydowało się siedmiu uczestników, w tym jeden dwukrotnie. W trzech przypadkach wiązało się to również ze zmianą zawodu. Decyzje o zmianie zakładu wynikały najczęściej z konfliktu z pracodawcą, niesubordynacji oraz chęci zmiany zawodu. Pozostałe powody to m.in. chęć zmiany zakładu na bardziej nowoczesny i dający większe możliwości, odległość zakładu od miejsca zamieszkania, względy religijne, ograniczenia zdrowotne.

(akta kontroli tom I str. 195-206, tom II str. 315-318)

Czterech kandydatów nie zostało przyjętych do Hufca, z czego trzech nie spełniało warunków formalnych naboru (nieukończony 15 rok życia) zaś jedna kandydatka sama zrezygnowała z dalszego udziału w procesie naboru w wyniku uzyskania informacji, iż jako uczennica technikum nie ma możliwości zawarcia umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego na okres 36 m-cy. Przejście na RNZ oznaczałoby natomiast rozpoczynanie praktyk od nowa. Po uzyskaniu tej wiedzy kandydatka zdecydowała o kontynuowaniu nauki w Technikum Gastronomicznym.

Do Hufca nie zostało przyjętych: w 2018/2019 - 11 kandydatów, w 2019/2020 - 13 kandydatów, w 2020/2021 - 15 kandydatów. Ww. kandydaci nie zostali przyjęci z powodu niespełnienia wymogów, w tym braków w dokumentacji, braku badań lekarskich, niepodjęcia praktyk³⁰ w wyznaczonym terminie lub niespełnienia kryterium wieku. Kandydaci byli informowani, iż po spełnieniu określonych wymogów, mogą być przyjęci w późniejszym terminie. Do komisji nie wpłynęły żadne skargi dotyczące rozpatrywania wniosków o przyjęcie do Hufca.

(akta kontroli tom I str. 147-148, tom II str. 264-267, 285-286, 298-299, 312, 315-318)

2.3 Badanie efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych przeprowadzono na podstawie analizy ksiąg absolwentów, raportów z analizy losów absolwentów oraz ankiet absolwentów OHP z lat 2018-2020, która wykazała, że:

- I pomiar (przeprowadzony pół roku od ukończenia kształcenia) - liczba absolwentów objętych pomiarem to 81 osób³¹, natomiast liczba absolwentów, z którymi udało się nawiązać kontakt wyniosła 69 osób³² (85,2% ogółu absolwentów). Z osób z którymi udało się nawiązać kontakt liczba absolwentów posiadających zatrudnienie wyniosła 50 osób (72,5%), w tym 32 osoby pracowały w wyuczonym zawodzie (46,4%), z czego 23 osoby (33,3% objętych pomiarem i 46% osób posiadających zatrudnienie) pracowały w firmie, w której odbywały przygotowanie zawodowe. Absolwenci, którzy kontynuowali naukę w formie szkoły wyższego stopnia to 39 osób (56,5%). Absolwenci którzy nie posiadali zatrudnienia ani nie uczestniczyli w kształceniu lub szkoleniu to pięć osób (7,2%).
- II pomiar (rok od ukończenia kształcenia) - liczba absolwentów objętych pomiarem wyniosła 81 osób, absolwenci, z którymi udało się nawiązać kontakt – 66 osób (81,5% wszystkich absolwentów), absolwenci posiadający zatrudnienie – 54 osoby (81,8% objętych pomiarem), w tym 28 osób pracowało w wyuczonym zawodzie (42,4%), z czego 18 osób (27,3% objętych pomiarem i 33,3% osób posiadających zatrudnienie) pracowało w firmie, w której odbywały przygotowanie zawodowe. Absolwenci, którzy kontynuowali naukę to 36 osób (54,5%), w tym w formie szkoły wyższego stopnia – 35 osób (53%) lub szkolenia – jedna osoba (1,5%). Absolwenci, którzy nie posiadali zatrudnienia ani nie uczestniczyli w kształceniu lub w szkoleniu – pięć osób (7,6%).

³⁰ Proces rekrutacji kończył się zasadniczo z chwilą podpisania protokołu, tj. koniec września. Kandydat winien rozpocząć praktyki na początku września. Ich prawidłowe rozpoczęcie kończyło proces rekrutacji kandydata.

³¹ 44 absolwentów z roku 2018 i 37 z 2019.

³² 37 absolwentów z roku 2018 i 31 z 2019.

- III pomiar (dwa lata od ukończenia kształcenia) – liczba absolwentów objętych pomiarem wyniosła 44 osoby³³, absolwenci, z którymi udało się nawiązać kontakt – 35 osób (79,5% wszystkich absolwentów), absolwenci posiadający zatrudnienie – 29 osób (82,9% osób objętych pomiarem), w tym 11 osób pracowało w wyuczonym zawodzie (31,4%), z czego sześć osób (17,1% objętych pomiarem i 20,7% osób posiadających zatrudnienie) pracowało w firmie, w której odbywały przygotowanie zawodowe. Absolwenci, którzy kontynuowali naukę w formie szkoły wyższego stopnia – 19 osób (54,3%). Absolwenci którzy nie posiadali zatrudnienia ani nie uczestniczyli w kształceniu lub w szkoleniu – cztery osoby (11,4%).

Spośród 56 absolwentów nauki zawodu, którzy wzięli udział w I pomiarze badania losów absolwentów, 41 osób (73,2%) podjęło pracę, z czego 27 osób (48,2%) pracowało w wyuczonym zawodzie, w tym 20 osób (35,7%) pracowało w firmie, w której odbywało przygotowanie zawodowe. Edukację kontynuowało 28 osób (50%). Po roku od ukończenia kształcenia pracowało zawodowo 83,9% absolwentów (47 spośród 56 osób biorących udział w II pomiarze). W zawodzie wyuczonym pracowało 42,9% osób (24 osoby) zaś w firmie, w której odbywało przygotowanie zawodowe 26,8% osób (15 osób). Edukację kontynuowało 50% absolwentów objętych badaniem (28 osób).

Po dwóch latach od ukończenia kształcenia pracowało zawodowo 84,4% absolwentów (27 spośród 32 osób biorących udział w III pomiarze). W zawodzie wyuczonym pracowało 31,3% osób (10 osób) zaś w firmie, w której odbywało przygotowanie zawodowe 15,6% osób (pięć osób). Edukację kontynuowało 53,1% absolwentów objętych badaniem (17 osób).

Spośród 10 absolwentów gimnazjum, po pół roku od zakończenia kształcenia, naukę kontynuowało dziewięć osób, zawodowo pracowało siedem osób, z czego trzy osoby w zawodzie wyuczonym, w tym dwie w firmie, w której odbywały przygotowanie zawodowe. Po roku od zakończenia kształcenia, naukę kontynuowało sześć spośród siedmiu osób objętych badaniem, zawodowo pracowało pięć osób, z czego trzy osoby w zawodzie wyuczonym, w tym dwie w firmie, w której odbywały przygotowanie zawodowe. Po dwóch latach od zakończenia kształcenia, badaniem udało się objąć dwie osoby, z których jedna uczyła się i jedna pracowała w zawodzie innym niż wyuczony.

Spośród pięciu absolwentów rzemieślniczej nauki zawodu, po pół roku od zakończenia kształcenia kontakt udało się nawiązać z trzema, naukę kontynuowało dwie osoby, zawodowo pracowało również dwie osoby, w tym obie w zawodzie wyuczonym, z czego jedna w firmie, w której odbywała przygotowanie zawodowe. Po roku od zakończenia kształcenia, sytuacja nie uległa zmianie. Po dwóch latach od zakończenia kształcenia badaniem została objęta jedna osoba spośród dwóch absolwentów, która kontynuowała naukę i nadal pracowała w firmie, w której odbywała przygotowanie zawodowe.

(akta kontroli tom II str. 357-366, tom III str. 1-40)

Przedstawione do kontroli Księgi absolwentów z lat 2018-2020 prowadzono zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego OHP i Standardami działań opiekuńczo-wychowawczych w OHP. Przy pomiarach określających sytuację absolwenta w przypadku podjęcia zatrudnienia wskazano, że pracuje na podstawie umowy o pracę bądź umowy cywilnoprawnej albo prowadzi działalność gospodarczą, podając zawód. W przypadku absolwentów podejmujących naukę wskazywano rodzaj szkoły.

(akta kontroli tom III str. 11-25)

³³ Absolwenci z 2018 roku.

Szczegółowemu badaniu efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych wobec uczestników OHP poddano próbę 30 absolwentów (po 15 z roku szkolnego 2017/2018 i 2018/2019). Według informacji uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej działających na terenie, z którego pochodzili absolwenci, tylko jeden z absolwentów objętych próbą korzystał ze świadczeń pomocy społecznej i było to wsparcie długotrwałe. Natomiast z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wołominie wynika, że 15 absolwentów rejestrowało się w Urzędzie, zaś w dniu 2 grudnia 2020 zarejestrowanych było pięciu absolwentów. Jedna osoba była zarejestrowana jako bezrobotna przez cały okres po opuszczeniu Hufca (uczyła się w szkole wyższego stopnia), cztery osoby były zarejestrowane jako bezrobotne przez więcej niż 40% czasu po opuszczeniu Hufca, w przypadku 21 osób okres ten był krótszy niż 20%. Średni czas zarejestrowania jako osoba bezrobotna wynosił dla badanej próby 18,7%. Żaden z absolwentów nie był długotrwałe bezrobotny.

Z danych uzyskanych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że 28 absolwentów wykazywało aktywność zawodową po opuszczeniu Hufca. 16 pracowało przez więcej niż 50% czasu po opuszczeniu Hufca, a ośmiu przez więcej niż 80%. Siedem osób pracowało przez mniej niż 20% czasu po opuszczeniu Hufca, w tym dwie osoby nie pracowały w ogóle, a jedna pracowała przez dwa dni.

(akta kontroli tom III str. 87-95, 99-194)

Hufiec udzielał pomocy w uzyskaniu zatrudnienia przez absolwentów za pośrednictwem działań podejmowanych w ramach funkcjonowania Klubu Absolwenta. W ramach spotkań udzielana była pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy na podstawie danych z PUP, stron internetowych, prasy lokalnej i portali społecznościowych, uczestnicy wymieniali się doświadczeniami i spostrzeżeniami na temat rynku pracy, odbywały się również konsultacje z doradcą zawodowym MWK OHP. Z powyższych form pomocy skorzystało ośmiu uczestników objętych szczegółowym badaniem.

(akta kontroli tom III str. 41-86)

2.4 W latach 2018-2020 Hufiec był raz kontrolowany przez Komendanta MWK OHP. Skontrolowano systemy informatyczne pod kątem legalności użytkowanego oprogramowania, bezpieczeństwa dostępu, przestrzegania przepisów z zakresu ochrony danych osobowych i stanu technicznego użytkowanego sprzętu. W wyniku kontroli wydano zalecenia pokontrolne w zakresie instalowania i aktualizowania oprogramowania antywirusowego i systemowego, stworzenia kopii zapasowej danych, wymiany części użytkowanego sprzętu komputerowego na nowy, regulacji działania urządzeń biurowych i doposażenia regału w drzwi zamykane na klucz. Zalecenia pokontrolne zostały przez Hufiec wykonane.

(akta kontroli tom III str. 195-218)

2.5 W związku z pojawieniem się zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem COVID-19 w Hufcu poza aktami prawa powszechnie obowiązującego³⁴, obowiązywały także:

³⁴ 1) Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.); 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 410, ze zm.); 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389, ze zm.); 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493, ze zm.).

- 1) Standardy zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem³⁵ (rozdz. V ust. 2 pkt 13 dotyczy zagrożenia epidemią);
- 2) Wewnętrzna procedura operacyjna pn. „Działania w związku z zagrożeniem uczestników i pracowników OHP, firm usługowych działających na rzecz OHP, niedostępności obiektów, urzędzeń w jednostkach MWK OHP spowodowaną chorobą COVID-19”³⁶;
- 3) Zarządzenie nr 6 Komendanta MWK OHP z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie organizacji pracy jednostek terenowych w związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanem epidemicznym;
- 4) Wytyczne Komendanta Głównego OHP dotyczące zadań kadry pedagogicznej na czas zawieszenia zajęć edukacyjnych oraz ograniczonego funkcjonowania jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP z 25 marca 2020 r.;
- 5) Wytyczne dla jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP realizujących zadania w zakresie kształcenia i wychowania od 1 września 2020 r.

Dodatkowo, począwszy od 27 lutego 2020 r. Hufiec otrzymywał od MWK OHP za pośrednictwem wiadomości e-mail wymagania i wytyczne dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z epidemii. Dotyczyły one obowiązków informacyjnych (zamieszczania stosownych ostrzeżeń i instrukcji), zwiększenia częstotliwości sprząkania i zakupu środków czystości, zakupu środków ochrony osobistej, prowadzenia akcji informacyjnej wśród młodzieży i pracodawców, monitorowania sytuacji w szkołach, informowania MKW OHP o istotnych wydarzeniach, organizacji pracy Hufca. Hufiec pozostawał w stałym kontakcie z MWK OHP.

(akta kontroli tom I str. 286-287, tom III str. 219-326)

Zgodnie z Wytycznymi Komendanta Głównego OHP dotyczącymi zadań kadry pedagogicznej na czas zawieszenia zajęć edukacyjnych oraz ograniczonego funkcjonowania jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP z 25 marca 2020 r. podstawową formą wsparcia udzielanego przez OHP stała się opieka wychowawcza na odległość, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Wychowawcy zostali zobowiązani do telefonicznego lub elektronicznego skontaktowania się z każdym z podopiecznych oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi i ustalenia formy dalszych kontaktów. Od 29 kwietnia 2020 r. elektroniczne formy komunikacji były wykorzystywane równoległe z pracą świadczoną bezpośrednio, zaś od 18 maja 2020 r. możliwość świadczenia pracy zdalnej została zawieszona, a następnie przywrócona począwszy od 24 października 2020 r.

(akta kontroli tom III str. 219-326)

Wychowawcy Hufca na bieżąco informowali uczestników, ich rodziców/opiekunów prawnych i pracodawców o zasadach wynikających z uregulowań ustanawianych w celu zwalczania epidemii COVID-19, w szczególności z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i kolejnych dokonywanych w nim zmian.

(akta kontroli tom III str. 335-340, 355-356)

Nowe rozwiązania organizacyjne wynikające ze stanu epidemii zostały wprowadzone również w procesie rekrutacji uczestników na rok szkolny 2020/2021. Szczegółowe rozwiązania zostały w tym przypadku wypracowane na poziomie Hufca. Rada Pedagogiczna Hufca³⁷ przyjęła „Procedurę przyjęcia kandydata/interesanta w 7-36 HP w okresie obowiązywania reżimu sanitarnego

³⁵ Zarządzenie KG OHP nr 14/BEO z dnia 15 czerwca 2016 r.

³⁶ Zarządzenie MWK OHP nr 5 z dnia 24 marca 2020 r.

³⁷ Na posiedzeniu w dniu 16 marca 2020 r.

związanego z COVID-19". W procedurze określono wymagania związane ze stosowaniem środków ochrony osobistej, zachowywaniem odległości, wietrzeniem pomieszczeń oraz dezynfekcją pomieszczeń, długopisów i dokumentów.

(akta kontroli tom I str.138-140)

Kadra Hufca została wyposażona w środki ochrony indywidualnej (maseczki chirurgiczne, przyłbice, rękawiczki, płyny dezynfekujące). Nie miały miejsca przypadki niestawienia się pracowników do pracy w związku z pojawieniem się zagrożenia epidemiologicznego. Żaden z uczestników Hufca nie miał pozytywnego wyniku na obecność COVID-19, kwarantanną został objęty jeden uczestnik.

(akta kontroli tom I str. 195-203, 275-280, tom III str. 327)

Zagrożenie epidemiczne wiązało się z licznymi utrudnieniami zarówno w bieżącym funkcjonowaniu Hufca (niejasność regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania i zwalczania epidemii oraz różne ich interpretacje, trudności z utrzymaniem reżimu sanitarnego wynikające z niewielkiej powierzchni biurowej będącej w dyspozycji Hufca³⁸, ograniczone kontakty bezpośrednie z kandydatami i uczestnikami, dodatkowe zadania związane z monitorowaniem i raportowaniem stanu zdrowia uczestników) jak i niekorzystnych zmian zachodzących na rynku pracy (problemy z pozyskaniem miejsc praktyk dla uczestników kształcących się w zawodach z branż szczególnie dotkniętych epidemią (fryzjer, kucharz), utrata pracy przez absolwentów, wstrzymanie egzaminów zawodowych w Mazowieckiej Izbie Rzemiosła).

(akta kontroli tom I str. 195-203)

W ocenie NIK działania podejmowane przez Hufiec w związku ze stanem epidemii były wystarczające i adekwatne do zmieniającej się sytuacji, zarówno w zakresie zapewnienia ciągłości funkcjonowania, zabezpieczenia pracowników, uczestników i interesantów Hufca jak i rekrutacji uczestników na rok szkolny 2020/2021, z zastrzeżeniem nieprawidłowości w zakresie kompletności pozyskiwanej od kandydatów dokumentacji aplikacyjnej.

2.6 W wystąpieniu pokontrolnym nr KPS.410.002.07.2017 z kontroli koordynowanej nr P/17/041 Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy, sformułowano pięć wniosków pokontrolnych:

- 1) Podjęcie działań organizacyjnych w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim mających na celu dostosowanie liczby uczestników przypadających na jednego wychowawcę do liczby określonej przez Komendanta Głównego OHP;
- 2) Nawiązanie współpracy z publicznymi instytucjami rynku pracy oraz innymi jednostkami OHP w zakresie pomocy uczestnikom OHP w znalezieniu zatrudnienia;
- 3) Dostosowanie, w miarę możliwości, oferty edukacyjnej do oczekiwań lokalnego rynku pracy, m.in. poprzez kształcenie w zawodach deficytowych;
- 4) Egzekwowanie podczas rekrutacji wszystkich wymaganych dokumentów;
- 5) Dostosowanie składu komisji rekrutacyjnych do wymagań określonych w wytycznych Komendanta Głównego.

Pismem z dnia 14 września 2017 r. Komendant Hufca wskazała, iż wnioski pokontrolne zostały przyjęte do realizacji i wskazała sposób ich wykonania.

Wniosek nr 1 został zrealizowany. Przez ponad połowę okresu objętego kontrolą, w związku z długotrwałą nieobecnością jednego z pracowników, średnia liczba wychowanków przypadająca na jednego wychowawcę wynosiła 40, tj. o 10 więcej

³⁸ Hufiec dysponuje dwoma pokojami o łącznej powierzchni ok. 30 metrów kwadratowych.

od liczby określonej w Standardach funkcjonowania Hufca Pracy. Jednakże począwszy od września 2020 r. średnia liczebność grup wychowawczych była prawidłowa.

(akta kontroli tom I str. 144-146, 195-203, 286-287, 348-386)

Wniosek nr 2 nie został zrealizowany. Nie została nawiązana współpraca z młodzieżowymi biurami pracy i urzędami pracy w znalezieniu zatrudnienia dla uczestników OHP.

(akta kontroli tom I str. 58-70, 179-194, 281-285, tom II str. 81-178)

Wniosek nr 3 został zrealizowany. W badanym okresie 83% uczestników Hufca rozpoczęło kształcenie w zawodach deficytowych, zaś pozostałe 17% w zawodach zrównoważonych. Żaden ze zrekrutowanych uczestników Hufca nie rozpoczął kształcenia w zawodzie nadwyżkowym.

(akta kontroli tom I str. 286-287, tom II str. 183)

Wniosek nr 4 został zrealizowany częściowo. W trakcie naboru uczestników na rok szkolny 2018/2019 i 2019/2020 kandydaci do Hufca przedkładali komplet wymaganych dokumentów. W naborze na rok 2020/2021 od kandydatów nie egzekwowano dostarczenia dokumentu określającego poziom absencji na zajęciach w ubiegłym roku szkolnym. Dodatkowo, w Regulaminie organizacyjnym Hufca, pozostawiono wymóg, że kandydat ubiegający się o przyjęcie do Hufca zobowiązany jest do złożenia m.in. podania (zgłoszenia) do OHP (§11 ust. 5 lit. b Regulaminu z dnia 2 grudnia 2017 r. oraz Regulaminu z dnia 10 grudnia 2019 r.) pomimo, że Regulamin rekrutacji uczestników do OHP na rok szkolny 2019/2020 i 2020/2021 nie zawierał wymogu przedkładania podania i dokument ten nie był wymagany w trakcie rekrutacji na ww. lata szkolne.

akta kontroli tom II str. 315-318, 341-356, tom III str. 96-98)

Wniosek nr 5 został zrealizowany częściowo. W trakcie naboru uczestników na rok szkolny 2018/2019 skład Zespołu Rekrutacyjnego był zgodny z wymaganiami określonymi w wytycznych Komendanta Głównego. Jednakże w skład Zespołów Rekrutacyjnych powołanych w celu przeprowadzenia naboru uczestników na lata szkolne 2019/2020 i 2020/2021 nie został powołany zastępca przewodniczącego.

(akta kontroli tom II str. 184-311)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W skład Zespołów Rekrutacyjnych powołanych w celu przeprowadzenia naboru uczestników na lata szkolne 2019/2020 i 2020/2021 nie został powołany zastępca przewodniczącego, pomimo takiego wymogu określonego w Regulaminach rekrutacji uczestników na lata 2019/20 (par. 7 ust. 5) i 2020/21 (rozdział II pkt 6).

(akta kontroli tom I str. 195-203, tom II str. 184-185, 189-190, 210-250)

2. W trakcie rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 błędnie został sporządzony Protokół z posiedzenia komisji rekrutacyjnej oraz Sprawozdanie z realizacji rekrutacji poprzez nieuwzględnienie w nich sześciu spośród 50 zrekrutowanych uczestników. Wg wyjaśnień, błąd powstał wskutek pominięcia sześciu osób podczas uzupełniania listy imiennej stanowiącej załącznik do protokołu.

(akta kontroli tom I str. 275-280, tom II str. 298-311)

3. Zgodnie z Regulaminem rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP na rok szkolny 2020/2021³⁹, jednym z wymaganych przy przyjęciu do

³⁹ Rozdział II pkt 6 lit. c.

OHP dokumentów rekrutacyjnych był dokument określający poziom absencji na zajęciach w ubiegłym roku szkolnym (np. zaświadczenie ze szkoły, wydruk z dziennika elektronicznego). Kandydaci do Hufca nie przedkładali ww. dokumentu Komisji Rekrutacyjnej. Zgodnie z wyjaśnieniami Komendant Hufca było to spowodowane problemami z uzyskaniem zaświadczeń przez kandydatów wynikającymi z ograniczonej działalności szkół w okresie pandemii COVID-19 oraz brakiem możliwości zalogowania się do dzienników elektronicznych. Wymóg przedkładania dokumentu określającego poziom absencji został sformułowany w Regulaminie rekrutacji datowanym na dzień 30 kwietnia 2020 r., zatem w 41 dniu od wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2⁴⁰ i nie został uchylony w trakcie trwania naboru. W związku z powyższym Komisja Rekrutacyjna była zobowiązana do żądania dokumentu od kandydatów zgłaszających się do Hufca.

(akta kontroli tom I 195-203, tom II str. 315-318, 341-356)

4. Pomimo, że Regulamin rekrutacji uczestników do OHP na rok szkolny 2019/2020 i 2020/2021 nie zawierał wymogu przedkładania podania i dokument ten nie był wymagany w trakcie rekrutacji na ww. lata szkolne, w Regulaminie organizacyjnym Hufca, pozostawiono wymóg jego przedłożenia.

(akta kontroli tom I str. 5-19, tom III str. 96-98)

5. Pomimo działań podejmowanych przez Hufiec w celu realizacji wniosków pokontrolnych nr 2, 4 i 5 z kontroli koordynowanej nr P/17/041 Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy, obszary funkcjonowania Hufca objęte ww. wnioskami wymagają dalszych działań (wskazanych we wnioskach nr 1–3 niniejszego wystąpienia).

(akta kontroli tom I str. 58-70, 179-194, 281-285, tom II str. 81-178, 184-311, 315-318, 341-356, tom III str. 96-98)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Hufiec wywiązywał się ze swoich obowiązków w zakresie przygotowania zawodowego. Z badania losów absolwentów wynika, że młodzież opuszczająca Hufiec była aktywna zawodowo oraz edukacyjnie – tylko trzy osoby spośród 72 absolwentów (4,2%), którzy wzięli udział w choć jednym pomiarze badania losów deklarowały, że się nie uczą ani nie kształcą w okresie dwóch lat po opuszczeniu Hufca. W ramach rekrutacji pozyskano do Hufca nowych uczestników w liczbie przekraczającej pierwotne założenia, jednakże nieprawidłowości wystąpiły zarówno na etapie powoływania Zespołu Rekrutacyjnego jak i podczas jego działalności. W czasie epidemii COVID-19, pomimo dynamicznie zmieniającej się sytuacji, w tym również licznych zmian przepisów prawa, zaleceń i wytycznych, Hufiec w sposób sprawny i zapewniający bezpieczeństwo zarówno uczestników jak i pracowników oraz innych interesantów zorganizował bieżące funkcjonowanie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Nawiązanie współpracy z publicznymi instytucjami rynku pracy w zakresie pomocy uczestnikom OHP w znalezieniu zatrudnienia.
2. Dostosowanie składu komisji rekrutacyjnych do wymagań określonych w wytycznych Komendanta Głównego.

⁴⁰ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii. (Dz.U. z 2020 r. poz. 491).

3. Egzekwowanie podczas rekrutacji wszystkich dokumentów wymaganych na podstawie regulaminów rekrutacji.
4. Zapewnienie zgodności dokumentów opracowywanych przez Zespoły rekrutacyjne i dokumentów sprawozdawczych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 29 grudnia 2020 r.

Kontrolerzy
Piotr Chwaliński
Specjalista k.p.

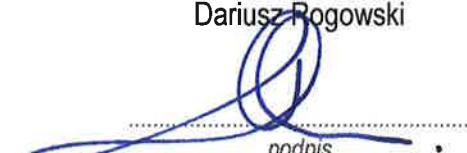
.....
podpis

Tomasz Gołaś
Specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

